

LİTERATÜRDEN ÖZETLER

Dr. Salih ÇETİNKURŞUN, Dr. İlhami SÜRER

Ultrasonik kontrast ajanlar

G.R.ter Haar

Royal Marsden Hospital, UK

European Journal of Radiology, 41:217-221, 2002

Ultrasonik kontrast ajanlar enkapsüle gaz kürecikleri olarak etkinlik göstererek kardiyolojik ve onkolojik görüntüleme için kullanılmaktadır. Bu ajanların ultrasonik ses dalgaları ile in vitro ortamda eritrositlerde hemolize yol açtıkları gösterilmiştir. İn vivo deneylerde, denek hayvanlarının barsaklarında peteşi ve hemoraji gelişme olasılığını arttırmışlardır. Ancak günümüze değin bu ajanların kullanımında ultrasonik etkiye bağlı olarak gelişen herhangi bir komplikasyon bildirilmemiştir.

Antenatal glukokortikoid kullanımının çok düşük doğum ağırlıklı çoğul gebeliklerdeki sonuçları

Hashimoto NL, Hornung RW, Brewer DE, et al

Cincinnati Children's Hospital USA

Am J Obstet Gynecol, 187:804-810,2002

Çalışmanın amacı çoğul yada tekil çok düşük doğum ağırlıklı gebeliklerde antenatal glukokortikoid kullanımının mortalite ve morbidite oranları üzerine benzer yararlı etkileri vardır hipotezini test etmektir. Çalışma 1991-1999 yılları arasında 401-1500 gr doğum ağırlığına sahip infantları kapsamaktadır. Gruplar mortalite ve morbidite açısından değerlendirildiklerinde glukokortikoid kullanımının olumlu etkileri olduğu ancak çoğul yada tekil gebelikler arasında ise bir fark olmadığı görülmüştür.

Çocuklarda ütü yanıkları

Simons M, Brady D, McGrady M, et al

Royal Children Hospital University of Queensland UK

Burns, 28: 587-590, 2002

Çocukluk çağında ütü yanıkları korunulabilir yanıkların önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. 1997-2000 yılları arasında ütüye bağlı yanık oluşan 50 çocuk hasta incelenmiştir. Bu prospektif çalışmada yanıklı çocuklar, ütüye temasın şekli, vücuda temas ettiği yer, temas yüzey alanı, medikal veya cerrahi uygulamalar, komplikasyonlar açısından değerlendirilmiştir. Ortalama yaş 17 aydır. Yanık olguların çoğunda (%74) bir yetişkinin gözlemi altında iken, %34 olguda ise ütü kapalı konumdayken meydana gelmiştir. Yanıkların %44'ü dokunma

ile % 38'i ise ütü kordonunun çekilmesi ile oluşmuştur. % 36 olgu tedavide greftlemeye ihtiyaç du-yarken % 42 olguda residüel skar dokusu, % 10 olguda ise kontraktür gelişmiştir. Sonuçta yazılı ve görsel medya araçlarının etkin kullanılması ile yapılacak olan toplum eğitimi bu yanıklardan korunmada etkin rol oynamaktadır.

Çocuk yoğun bakım servisinde siklik antibiyotik kullanımı: Pilot çalışma

Moss JW, Beers CM, Johnson E, et al

Johns Hopkins Hospital, Baltimore, USA

Crit Care Med, 30:1877-1882, 2002

Çalışmanın amacı siklik antibiyotik kullanımının antibiyotiğe rezistan bakteri kolonizasyonu üzerine etkisinin belirlenmesidir. Çalışma 16 yataklı bir çocuk yoğun bakım ünitesinde yapılmış ve üç ayrı antibiyotik grubu 3'er aylık periyodlar halinde toplam 18 ay kullanılmıştır. Tüm hastalardan ayda 2 kez kültür alınmıştır. Çalışma sonucunda yoğun bakım ünitelerinde siklik antibiyotik kullanımının antibiyotiğe rezistan bakteri kolonizasyonunu azaltabileceği sonucuna varılmıştır.

Tayvanda ilkökul çocuklarında nocturnal enuresis prevalansı ve eşlik eden ailesel faktörler

Cher TW, Lin GJ, Hsu KH

Chang Gung University, Taiwan, China

Journal of Urology, 168:1142-1146, 2002

On ilkökulda eğitim gören 6-12 yaş arası 7225 olgu çalışmaya katılmıştır. Dağıtılan soru kitapçıklarının % 61.4'ü anneler tarafından yanıtlanmıştır. Olguların yaş ortalaması 8.71 olup cins dağılımı eşit şekildedir. 399 olguda (% 5.52) enuresis saptanmış, bu grup içerisindeki 41 olguya (% 10.3) ayrıca gündüz inkontinansa eşlik etmektedir. Enüresis prevalansında yaşla birlikte belirgin bir azalma olduğu gözlemlenmiş, erkek çocuklarında ise enüresis kız çocuklarına oranla yaklaşık 4.5 kat daha sık olarak saptanmıştır. Paternal ilişkiler gözden geçirildiğinde en yüksek enüresis riski otoriter ve yüksek eğitimli babaya sahip ailelerin çocuklarında saptanmıştır. Annelerin eğitim düzeyindeki artışta enüresis riskinde artışa neden olmaktadır. Sonuç olarak doğu toplumlarında enüresis prevalansının batı toplumlarına benzer olduğu, psiko sosyal istenmeyen etkilerinden kaçınmak için konuya gerekli önemin gös-

terilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Otozomal dominant primer nokturnal enüreziste Aquaporin-2 Kanalı

Deen PMT, Dahl N, Caplan MJ

Journal of Urology, 167:1447-1450, 2002

Yazarlar makalelerinde son zamanlarda enürezis nocturna'nın familial özelliğini ortaya koymada AQP2 geninin önemini araştırmışlardır. Desmopresin ile tedavi edilebilen primer nokturnal enürezis olgularında AQP2 ekspresyonu artmakta ve AQP2 de idrarın konsantrasyon edilebilmesinde esas rolü üstlenmektedir. Bu amaçla 6 aileden köken alan hastalar AQP2 geninin 4 exonundaki mutasyonların belirlenebilmesi amacıyla genomik DNA'ları incelemeye alınmıştır. Ancak inceleme sonucu bu bireylerde AQP2 kod sıralamasında mutasyonun saptanmaması üzerine bu olgularda AQP2 geninin otozomal dominant PNE de sorumlu etken olmadığına sonucuna varılmıştır.

Çocuklarda polydimetilsiloxane ile endoskopik veziköüreteral reflü tedavisinin sonuçları

Al-Hunayan AA, Kehinde EO, El-Salam MA, et al.

Journal of Urology 168:2181-2183, 2002

1997-2001 yılları arasında oniki yaşından küçük 40 olguda toplam 59 üretere (Gr 2-4) genel anestezi altında ve out-patient statüde subüreteral enjeksiyon uygulanmıştır. Ortalama takip süresi 26 ay (4-45 ay) olup toplam 55 renal ünite değerlendirmeye alınmıştır. Persistan reflü ve obstrüksiyonu ekarte etmek amacıyla postoperatif 1.haftada renal ultrason, 2. ayda VCUG uygulanmıştır. Tek bir enjeksiyonu takiben 45 renal ünite (% 81.8) reflü tamamen ortadan kaybolurken, 5 renal ünite (% 9.1) ise reflü derecesinde azalma saptanmıştır. Geriye kalan 5 olguda reflü derecesinde değişim saptanmamış, bu olgulardan birinde (Gr 4) ise kontralateral reflü gelişimi gözlenmiştir. Bu sonuçlar ışığında endoskopik veziköüreteral reflü tedavisinde polidimetilsiloxane kullanımının etkin, emniyetli ve minimal invaziv bir teknik olduğu sonucuna varılmıştır.

Zehirli yılan tarafından ısırılan bir çocukta geç gelişen kompartman sendromu

Cawrse N, Inglefield C, Hayes C, et al.

British Journal of Plastic Surgery, 55:434, 2002

Yılan tarafından ısırılmaya bağlı olarak gelişen zehirlenmeler İngiltere'de yaygın olarak gözlenmemesine rağmen zehirin sistemik ve yumuşak dokulardaki bölgesel etkileri son derece önemlidir. Yazarlar olgu sunumlarında yılan ısırması sonucu

ayak ve bacakta geç gelişen kapalı kompartman sendromu nedeniyle fasyotomi uygulanan bir olguyu irdelemişlerdir. Zehirin oluşturduğu sistemik ve önemli etkilerin yanında lokal etkiler nadiren de olsa ısırılan ekstremitenin kayıplarına neden olabilmektedir. Bu nedenle artış gösteren ekstremit kompartman basınçları çok büyük öneme sahiptir. Kompartman sendromuna bağlı iskeminin tanınarak cerrahi dekompresyon ile basıncın düşürülmesi ekstremit kaybının önlenmesi açısından son derece önemlidir. Pediyatrik uygulamalar açısından ise kompartman basınçlarının ölçülmesi yılan ısırığına bağlı sekonder gelişen akut kompartman sendromunun tanısının koyulmasında değerli bir tanı yöntemidir.

Çocuklarda distal üreter, mesane ve üretra anomalileri: Embriyolojik, radyolojik ve patolojik özellikler

Berrocal T, Lopez-Pereira P, Arjonilla A, et al.

Hospital Infantil La Paz, Madrid, Spain

RadioGraphics, 22: 1139-1164, 2002

Alt üriner sistemin konjenital anomalileri infantlarda belirgin bir morbidite nedenidir. Radyolojik incelemeler, alt üriner sistem hakkında önemli klinik veriler sağlarken hastanın gereksiz radyasyona maruz kalması yada cerrahi müdahalede gecikmeye neden olması gibi hasta açısından istenmeyen durumlar oluşturmamalıdır. Pediyatrik olgularda ürolojik yapısal anomalilerden şüphelenildiği takdirde ultrasonografi başlangıçtaki tanısal araştırma için yeterli olmaktadır. Eğer üriner sistemde dilatasyon mevcut ise VUR ve diğer dilatasyon sebeplerini ortaya koymada VCUG kullanılmalıdır. VUR saptandığı takdirde nükleer sistografi yada ekosistosonografi ile takip edilebilir. VUR saptanmadığı takdirde ise nükleer diüresis renografi obstrükte ve non-obstrükte megaüreter tanısı koymada birincil test olarak kullanılmalıdır. İntravenöz ürografi obstrüksiyon bölgesini saptamada çift toplayıcı sistem ve üreterosel tanısı koymada özel bir öneme sahiptir. Tomografi ve manyetik rezonans inceleme anatomik detayları mükemmel olarak ortaya koyarken genel tarama amaçlı kullanılmasının uygun olmadığı düşünülmektedir. MR inceleme eşlik eden spinal anomalilerin tanınmasında isteğe bağlı olarak kullanılabilirken MR Ürografi ektopik extravezikal üreterik girişlerin gösterilebilmesi nedeniyle patolojinin daha iyi anlaşılabilmesine yardımcı olmaktadır. Yazarlar makalede 27 radyolojik görüntü yardımcı ile konuyu her yönden detaylı olarak ele almaktadırlar.